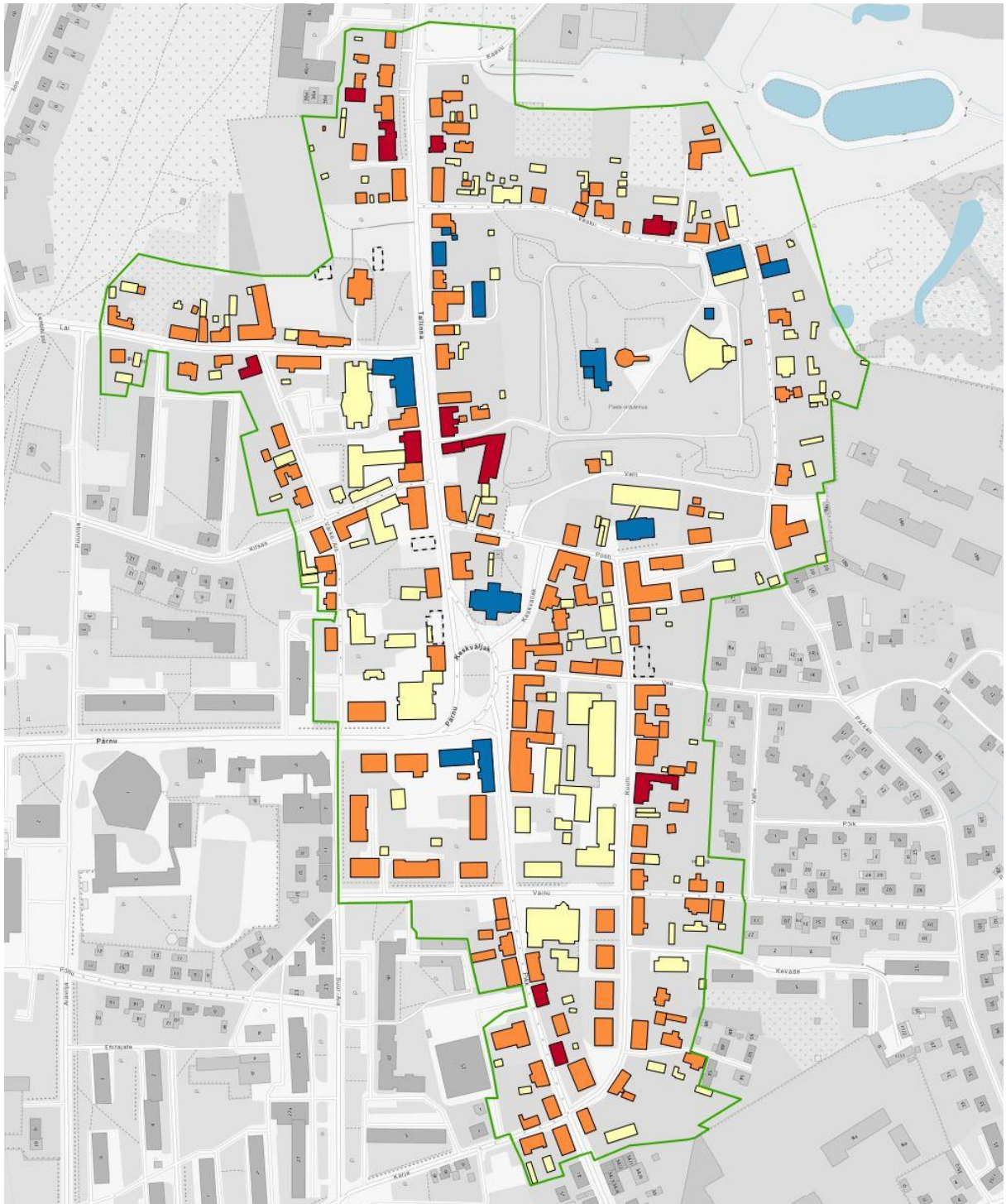

Paide muinsuskaitseala hoonete kaitsekategooriate määramise aruanne

Koostajad: Kaarel Truu ja Maarja Tomps

Muinsuskaitseamet, 04.11.2022

Sisukord

Sissejuhatus.....	3
Kaitsekategooriate määramise lähtekohad.....	4
Tööprotsess	4
Hoonetele määratud kaitsekategooriad.....	5
LISA 1. Kaitsekategooriate ettepanekute tabel.....	7

Sissejuhatus

Paide muinsuskaitseala kaitsekorra koostamise üks eesmärkidest oli muinsuskaitsealal paiknevate hoonete jaotamine kaitsekategooriatesse vastavalt Kultuuriministri määrusele „Mälestise liikide ja muinsuskaitseala riikliku kaitse üldised kriteeriumid ning muinsuskaitsealal asuvate ehitiste väärtusklassid“.¹ Käesolev aruanne kirjeldab kaitsekategooriate määramise protsessi ning kasutatud alusandmestikku.

Paide muinsuskaitseala hoonestust on varasemalt käsitletud mitmes ülevaatlikus uuringus. Käesoleva töö ettevalmistamisel toetuti nii Eva Laarmanni poolt 2008. aastal valminud „Paide vanalinna linnaehituslikule analüüsile“ kui ka Mirjam Averini ja Pille Viirsalu poolt valminud „Paide vanalinna muinsuskaitseala hoonestuse inventeerimine – eksperthinnangud“. Paide muinsuskaitsealal paiknevaid hooneid on mainitud ka 20. sajandi arhitektuuri kaardistamise programmi käigus.

Käesoleva töö käigus kerkis vajadus saada täiendavat infot Paide muinsuskaitsealal paiknevate niinimetatud stalinistlike hoonete kohta. Sel eesmärgil valmis Epi Tohvri poolt 2021. aastal vastav alusuuring: „Ekspertarvamus Paide vanalinna muinsuskaitseala territooriumil asuvate nõukogude perioodil ehitatud hoonete kohta“.

Alusuuringute andmed koondati tabelisse, kus on toodud hoonete aadressid, lühikirjeldused ja ülevaated ajaloost, samuti kaitsekategooriate ettepanekud ja põhjendused. Koondtabeli väljavõte on käesoleva aruande lisa 1. Kaitsekategooriaid puudutav info on kättesaadav Muinsuskaitseameti kodulehel (Paide muinsuskaitseala kaitsekorra koostamise alamlehel) veebikaardil, millel on võimalik kuvada iga hoone kaitsekategooria ja selle põhjendus. Lisaks on osa infot sisestatud ka Kultuurimälestiste riiklikku registrisse, kus kõik muinsuskaitseala hooned on jaotusobjektidena oma alamlehel.

Alusuuringute ning ameti töö käigus kogunenud andmete (inspekteerimised ja paikvaatlused) põhjal koostasid Karen Klandorf ja Kaarel Truu esialgseteks kaitsekategooriate ettepanekuteks.

Need ettepanekud vaadati üle Paide muinsuskaitseala kaitsekorra koostamise töörühmas, mille liikmed on: Andry Krass (Eesti Omanike Keskliidu esindaja), Elo Kiivet (Paide Linnavalitsus, linnaarhitekt), Epi Tohvri (juurde kutsutud ekspert, arhitektuuriajaloolane), Gerli Reiman (Paide Linnavalitsus, linnaarhitekt), Kaarel Truu (Muinsuskaitseamet, vanalinnade nõunik), Karen Klandorf (Muinsuskaitseamet, Järvamaa nõunik), Karl Jakobson (Paide Linnavalitsus, abilinnapea), Maarja Tomps (Muinsuskaitseamet, Järvamaa nõunik), Rainer Eidemiller (juurde kutsutud ekspert, pärandikogukonna esindaja) ja Siret Pihelgas (Paide Linnavalitsus, abilinnapea). Töörühma juht on Kaarel Truu.

Kaitsekategooriate ettepanekute tabelit täiendati ja parandati vastavalt laekunud ettepanekutele kaitsekorra avatud menetluse käigus. Töörühma liige Andry Krass jäi eriarvamusele kõikide A-kaitsekategooriasse määratud hoonete osas.

¹ Vt <https://www.riigiteataja.ee/akt/110112020007>.

Kaitsekategooriate määramise lähtekohad

Vastavalt Kultuuriministri määrusele „Mälestise liikide ja muinsuskaitseala riikliku kaitse üldised kriteeriumid ning muinsuskaitsealal asuvate ehitiste väärtusklassid“ jagunevad muinsuskaitsealal asuvad ehitised kolme väärtusklassi:

- 1) A-kaitsekategooria;
- 2) B-kaitsekategooria;
- 3) C-kaitsekategooria.

A-kaitsekategooriasse kuuluv ehitis on vastavalt määrusele:

- 1) muinsuskaitseala või selle arengut iseloomustav ja/või selle ehitustraditsiooni kujundanud ja/või silmapaistva mõjuga väga väärtuslik ehitis. Kaitsekategooria määramisel võib arvestada arhitektuuriväärtust, linnaehituslikku mõju või kuulumist linnaehituslikku tervikusse, vanust, haruldust, tüüpilisust, autentsust ja sümboolset tähendust;
- 2) säilinud koos ehitusaegse ja põhimahus algupärase interjööri ja/või hilisema arhitektuuriajalooliselt silmapaistva interjööri. Tööstushoone puhul on säilinud funktsioonile vastav algupärane sisseseade. Läbi uurimata, minimaalsete varasemate sekkumistega ning vähese olemasoleva teabega ajalooline ehitis, mille muude väärtuste kumulatiivsus võimaldab eeldada interjööri väärtuslikkust.

B-kaitsekategooriasse kuuluv ehitis on muinsuskaitseala iseloomustav ja/või selle ehitustraditsiooni kujundanud ja/või selle arengut mõjutanud ja/või silmapaistva mõjuga ehitis. Kaitsekategooria määramisel arvestatakse arhitektuuriväärtust, linnaehituslikku mõju, vanust, haruldust, tüüpilisust, autentsust ja sümboolset tähendust.

C-kaitsekategooriasse kuuluv ehitis on muinsuskaitsealal asuv ehitis, mis ei vasta käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 kirjeldatud kriteeriumidele.

Paide muinsuskaitseala hooneid kaitsekategooriatesse jagades peeti silmas, et A ja B kaitsekategooriates oleks hooned, mis hoiavad muinsuskaitseala omapära ja väärtust, ning mille puhul on oluline nende säilitamine ja ajaloolist substantsi austav restaureerimine.

A-kaitsekategooria hooneid eristab B-kaitsekategooriast ainult see, et A puhul on säilinud väärtuslikud interjöörid või sisekonstruktsioonid ning muinsuskaitseameti loakohustus jääb kehtima ka siseruumides tööde tegemisel. B-kaitsekategooria hoonetel vabastatakse siseruumides ehitamine muinsuskaitseameti loakohustusest: st siseruumides konserveerimis-, restaureerimis- ja ehitustöödel jäävad kehtima vaid ehitusseadustiku nõuded.

C-kategooriasse määrati hooned, mis olulist muinsuskaitsealist väärtust ei oma ning mille autentsuse ja arhitektuurse ilme säilitamine muinsuskaitseala kontekstis ei ole tingimata vajalik, st neid saab lihtsamini ja üldjuhul suuremal määral ümber ehitada. C-kaitsekategooria hoonete puhul on plaanis uue kaitsekorruga loobuda muinsuskaitseameti tööde tegemise loa kohustusest ja muinsuskaitse eritingimuste andmisest, st hoone rekonstrueerimisel annab muinsuskaitseamet oma kooskõlastuse ainult linnavalitsuse ehitusloa või -teatise menetluses.

Tööprotsess

Lisaks töörühma koosolekutel toimunud aruteludele oli võimalik mitmel korral Paides konkreetsete objekte vaadelda, et analüüsida nende mõju linnaruumis.

Kõik A-kaitsekategooriasse määramise ettepaneku saanud hooned pälvivad eraldi suuremat tähelepanu.

Interjööride säilivuse osas otsustati peamiselt projektdokumentatsiooni ja uuringute põhjal. Lisaks käisid maakonnanõunikud seest vaatlemas ja pildistamas hooneid, mille osas oli kaalumisel A-kategooria ja kuhu oli võimalik sisse saada.

Nende kohta on enamasti juba piisavalt andmeid, et olla veendunud A-kaitsekategooria põhjendatuses.

Kaitsekorra eelnõu ettevalmistamise ajal on seoses kaitsekategooria määramisega täiendavalt külastatud, et dokumenteerida ning selgitada omanikele ameti kavatsust ning sellega kaasnevaid õigusi ja kohustusi.

Käesolev kaitsekategooriate aruanne kajastab hoonete kaitsekategooriate tabelit 2022. aasta septembri seisuga, st sellesse ei ole sisse viidud avaliku väljapaneku raames tehtud muudatusi. Inventeerimisaruande lisas antud kaitsekategooriad kehtestatakse koos Paide muinsuskaitseala kaitsekorraga.

Hoonetele määratud kaitsekategooriad

1) A-kaitsekategooria hooneteks loeti üksikuid säilinud 18.–19. sajandil rajatud hooneid, millel on suures ulatuses säilinud ehitusaegne ruumijaotus ja suurel hulgal kultuuriväärtuslikke ehitusdetalle või tarindeid siseruumides. A-kaitsekategooria hoonete puhul on teada või tõenäoline, et säilinud on kultuuriväärtuslikud sisekonstruktsioonid ja -detailid: ahjud, trepid, puitdekoor või -viimistlus, laudpõrandad või -laed jms.

Muinsuskaitseala 322 hoonest määrati A-kaitsekategooriasse 13. Töörühma liige Andry Krass jäi eriarvamusele kõikide A-kaitsekategooriasse määratud hoonete osas.

2) B-kaitsekategooriasse tehti ettepanek määrata enamuse 19. sajandi – 20. sajandi alguse väärtuslikke ajalooliseid hooneid, sh lõviosa muinsuskaitseala elamutest ning ajaloolistest abihoonetest. B-kaitsekategooria hoone on pigem miljööväärtusliku maja sarnane, linnaruumis oluline oma mahu ja ajaloolise välisilmega. B-kaitsekategooria ettepanek tehti ka mõnede uuemate (II maailmasõja-järgsete) hoonete kohta, millel on roll arhitektuurse terviku osana ja mis sobivad hästi ajaloolisesse linnaruumi.

Muinsuskaitseala 322 hoonest määrati B-kaitsekategooriasse 155.

3) C-kaitsekategooriasse tehti ettepanek määrata enamuse peale II maailmasõda ehitatud hooneid, samuti vähemväärtuslikud abihooned ning mõned tundmatuseni moonutatud või vähese taastamispotentsiaaliga vanemad hooned. Hinnang „C“ ei ole suunis lammutamiseks, kuid need hooned ei ole kihistus, mille kaitseks muinsuskaitseala on moodustatud. Muinsuskaitse seisukohast ei ole nende võimalikult autentsel kujul säilitamine eesmärgiks, küll aga tuleb ümberehitamisel järgida sobivust ajaloolisesse keskkonda.

Muinsuskaitseala 322 hoonest määrati C-kaitsekategooriasse 142.

Valdav osa C-kaitsekategooriasse määratud 142 hoonest on mitmesugused väiksed abihooned (kuurid, garaažid jms) – st hoonete arv on küll ligi pool kogu hoonestusest, kuid nende mõju linnapildis on pigem väike.

Senise põhimääruse järgi olid kõik vanalinna alal olevad hooned käsitletavad sisuliselt A-kaitsekategooria hoonena, st muinsuskaitseameti luba oli tarvis töödeks nii eksterjööris kui interjööris. Võrreldes seni kehtinud regulatsiooniga leevendatakse piiranguid kõikide vanalinna ala hoonete puhul, välja arvatud 13 eelpool loetletud hoonet, mis jäävad A-kategooriasse.

LISA 1. Kaitsekategooriate ettepanekute tabel

Hoone aadress	Kaitsekategooria/ väärtusklass	Kaitsekategooria põhjendus (250 tm)	Kaitsekategooria põhjenduse jätk (250 tm)
Karja tn 4	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ajalooline korterelamu, mis on osa Pika ja Karja tänava ansamblist. Säilinud on algne hoonemaht ja põhikonstruktsioonid, välisviimistlus, saelõikelised sarikaotsad ja valtsplekk-katus, poolkaarekujulised pööninguaknad.	Rahvastiku arvu kasvuga kaasnenud linnaehitusliku arengu näide.
Keskväljak 10	B	Muinsuskaitseala ning selle arengut iseloomustav ja ehitustraditsioone järgiv silmapaistva linnaehitusliku mõjuga ärihoone, mis paikneb keskses asukohas ajaloolise turuplatsi ääres. Säilinud on algupärane hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja välisilme.	Moodustab esindusliku hooviansambli koos Keskväljak 12 hoonega.
Keskväljak 12	B	Muinsuskaitseala ja selle arengut iseloomustav silmapaistva linnaehitusliku mõjuga abihoone (algselt hobusetall-ait-pesuköök), mis paikneb keskses asukohas ajaloolise turuplatsi ääres. Säilinud on algupärane maht, põhikonstruktsioonid ja välisilme.	Paide vanalinnas erandlik kahekordne kivist abihoone, mis moodustab esindusliku hooviansambli koos Keskväljak 10 hoonega.

Keskväljak 17	B	<p>Muinsuskaitseala iseloomustav ja ehitustraditsioone järgiv silmapaistva linnaehitusliku mõjuga ärihoone, mis paikneb keskses asukohas ajaloolise turuplatsi ääres. Säilinud on algupärane hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja välisilme.</p>	
Keskväljak 2 // Posti tn 3	B	<p>Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv hoone. Säilinud on algupärane hoonemaht, põhikonstruktsioonid, laudkatus ja välisviimistluselemendid (lai voodrilaudis, räästakastid, sepsidetailid) ning terviklik hooviansambel.</p>	
Keskväljak 3	B	<p>Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv silmapaistva mõjuga hoone, mis paikneb keskses asukohas ning on säilinud erakordselt autentsena. Säilinud on algupärane maht, põhikonstruktsioonid, välisilme ja terviklik hooviansambel.</p>	<p>Hoonel on iseloomulik fassaadilahendus, mille mõlemas otsas asuvad sissepääsud. Säilinud on arvukalt välisviimistluselemente - voodrilaudis, klassitsistlikud tahveluksed piirdeliistude ja lillkvaadritega, varikatused, räästakarniisid jne</p>

Keskväljak 4	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv hoone. Säilinud on algne hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja välisviimistluselemendid. Moodustab tervikliku hooviansambli samal kinnistul asuvate hoonetega.	
Rüütli tn 1/1	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv hoone, mis moodustab tervikliku hooviansambli koos samal kinnistul asuvate hoonetega. Säilinud on algupärane hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja osaliselt välisilme.	Üks väheseid ajaloolisi kiviehitisi muinsuskaitsealal.
Keskväljak 6	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja ehitustraditsioone järgiv silmapaistva linnaehitusliku mõjuga elamu, mis paikneb keskses asukohas ajaloolise turuplatsi ja kirikuaia ääres. Säilinud on algupärane hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja hooviansambel.	Moodustab hooviansambli koos Keskväljak 6a kinnistul asuva hoonega.
Keskväljak 6a	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja ehitustraditsioone järgiv silmapaistva linnaehitusliku mõjuga hoone, mis paikneb keskses asukohas ajaloolise turuplatsi ja kirikuaia ääres. Säilinud on algupärane hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja hooviansambel.	

Keskväljak 8	B	<p>Vanalinna ehitustraditsiooni kopeeriv silmapaistva mõjuga ehitis, mis paikneb keskses asukohas. Ajaloolise hoone eeskujul ehitatud koopiaehitis; 1980. aastate restaureerimispraktika näide, kus koopiaehitistena on taastatud terviklik ansambel.</p>	<p>Terviklikult taastatud ansambliil on silmapaistev linnaehituslik mõju muinsuskaitsealale.</p>
Vee tn 4	B	<p>Vanalinna ehitustraditsiooni kopeeriv silmapaistva mõjuga ehitis. Ajaloolise hoone eeskujul ehitatud koopiaehitis; 1980. aastate restaureerimispraktika näide, kus koopiaehitistena on taastatud terviklik ansambel.</p>	<p>Terviklikult taastatud ansambliil on silmapaistev linnaehituslik mõju muinsuskaitsealale.</p>
Lai tn 1	B	<p>Muinsuskaitseala iseloomustav sümbolväärtusega hoone, millel on silmapaistev linnaruumiline mõju. 18. sajandil ehitatud ja 1980. aastatel põlengujärgselt taastatud endine pastoraadihoone, mis paikneb algupärase asukohas.</p>	

Lai tn 11	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv abihoone (maakelder). Moodustab ansambli Lai tn 11 elamuga.	
Lai tn 11	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv elamu. Säilinud algupärane maht ja põhikonstruktsioonid ning elamu juurde kuuluv ajalooline abihoone (maakelder).	Hoone asub ajaloolisele linnasüdamele iseloomuliku kujuga kinnistul.
Lai tn 12	B	Silmapaistev erandlik hoone muinsuskaitsealal - iseloomulik alevimaja tüüpi elamu erandliku art deco stiilis fassaadikujundusega. Säilinud on algupärane hoonemaht ja põhikonstruktsioonid, välisilme taastamisel.	
Lai tn 13	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv abihoone (maakelder). Moodustab ansambli Lai tn 13 elamuga. Säilinud algupärane maht ja põhikonstruktsioonid.	
Lai tn 13	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv elamu. Säilinud algupärane L-kujuline hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja osaliselt välisviimistluskihid. Moodustab ansambli koos elamu juurde kuuluva ajaloolise abihoonega (maakelder).	

Lai tn 18	B	Paide muinsuskaitsealal erandlik funktsionalistlik hoone. Säilinud on algne hoonemaht, põhikonstruktsioonid ning välisilme arvukate ehitusaegsete elementidega (varikatus, akende ruudujaotus, vihmaveesüsteem).	
Lai tn 3 // 3b	B	Silmapaistva linnaruumilise mõjuga ehitis, millel on kultuurilooline tähtsus ja sümbolväärtus – linna pritsikuur. Säilinud on erandlik torniga hoonemaht, põhikonstruktsioonid (v.a torni konstruktsioonid) ja osaliselt välisviimistlus.	
Lai tn 5	B	Muinsuskaitsealale iseloomulik ning kultuurilooliselt oluline hoone (seltsimaja ja klubihoone ning kaitseliidu Järva maleva staap). Säilinud on algupärane hoonemaht koos kivist tiibehitisega, põhikonstruktsioonid ja välisilme.	Hoone asub ajaloolisele linnasüdamele iseloomuliku kujuga kinnistul.
Lai tn 6	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv kultuurilooliselt oluline hoone (koolihoone). Säilinud on algupärane hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja välisilme.	Säilinud on arvukalt algupäraseid välisviimistluselemente – lai voodrilaudis, karniisid avade kohal, aknad, räästakastid, välisukse valgmik.

Lai tn 7	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv hoone. Säilinud on algupärane hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja välisviimistluselemendid. Moodustab ansambli koos kõrvalasuva ristuva Lai tn 9 hoonega.
Lai tn 8	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv hoone, mis on ansambliises seoses tänavalõigu teiste hoonetega. Säilinud on algne hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja osaliselt välisviimistlus (lai voodrilaudis).
Lai tn 9	B	Algses mahus säilinud väärtuslik hoone, mis moodustab ansambli ja suletud hoovi koos Lai tn 7 elamuga. Paide vanalinnale iseloomulik tänavaga ristuv hoonemaht. Säilinud on algupärased põhikonstruktsioonid ja välisviimistlus (lai voodrilaudis).
Parkali tn 10	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv ajalooline hoone, mis paikneb linnuse vahetus läheduses. Säilinud on algupärane hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja osaliselt välisviimistlus.

Parkali tn 10	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv ajalooline hoone, mis paikneb linnuse vahetus läheduses. Säilinud on algupärane hoonemaht ja põhikonstruktsioonid.	
Parkali tn 14	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv ajalooline hoone, mis paikneb linnuse vahetus läheduses. Säilinud on algupärane hoonemaht ja põhikonstruktsioonid.	
Parkali tn 18	B	Muinsuskaitseala arengut linnaruumiliselt ja funktsionaalselt mõjutanud silmapaistva arhitektuuriga tellishoone, millel on lisaks sümbolväärtus - kinnistul tegutsenud nahavabriku järgi on tänav nime saanud.	Säilinud on algne hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja välisilme. Algselt ärimees Hans Kõva nahavabriku kaupluse-/kontorihooned.
Parkali tn 2	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv hoone, mis paikneb linnuse vahetus läheduses. Mälestisega kokku ehitatud elamu, mis on veskiansambli oluline osa. Säilinud on algne hoonemaht ja põhikonstruktsioonid.	

Parkali tn 6	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv hoone, mis paikneb linnuse vahetus läheduses. Säilinud on algupärane hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja osaliselt välisilme. Paide vanalinnale iseloomulik tänavaga ristuv hoonemaht.	
Pikk tn 1	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv abihoone. Ajalooline võlvitud maakelder moodustab ansambli Pikk tn 1 ajaloolise kaubahoovi ärihoonega. Tehniliselt heas seisukorras autentne ehitis.	
Pikk tn 11	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv hoone, mis on ansambliises seoses tänavalõigu teiste hoonetega. Säilinud algupärane maht ja põhikonstruktsioonid.	
Pikk tn 13	B	Algses mahus säilinud väärtuslik hoone, mis moodustab tervikliku hooviansambli koos samal kinnistul asuvate hoonetega. Paide vanalinnale iseloomulik tänavaga ristuv hoonemaht. Säilinud on algupärased põhikonstruktsioonid ja välisilme.	Säilinud on algupärane lai voodrilaudis, räästakastid, ehisdetailidega kolmnurkfrontoonid akende kohal, profileeritud veelauad, piirdelauad ning korstnapits.

Pikk tn 15	B	Muinsuskaitseala arengut iseloomustav ajalooline korterelamu, mis on osa samal kinnistul asuvast terviklikust ansamblist. Säilinud on algne hoonemaht ja põhikonstruktsioonid ning osaliselt välisviimistluselemendid.	Rahvastiku arvu kasvuga kaasnenud linnaehitusliku arengu näide.
Pikk tn 17	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv elamu. Säilinud on algupärane maht ja põhikonstruktsioonid ning elamu juurde kuuluv terviklik hooviansambel.	
Pikk tn 17a	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv abihoone, mis moodustab väärtusliku tervikliku ansambli samal kinnistul asuvate hoonetega. Säilinud on algupärane hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja välisilme.	Üks väheseid ajaloolisi kivehitisi muinsuskaitsealal.
Pikk tn 18	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv elamu. Säilinud on algupärane maht ja põhikonstruktsioonid ning kahetiivaline historitsistlik välisuks.	

Pikk tn 2	B	Muinsuskaitseala arengut iseloomustav silmapaistva linnaruumilise mõjuga ajalooline ärihoone-elamu. Linnaruumiline mõju tuleneb kesksest asukohast keskväljaku ääres ja Pärnu tn sihil. Säilinud on algupärane maht, põhikonstruktsioonid ja välisilme.	Ajastutruu linnamaja näide. Paide vanalinnas erandlik kivihoone.
Pikk tn 21	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv hoone, mis on ansamblikses seoses tänavalõigu teiste hoonetega. Säilinud algupärane maht, põhikonstruktsioonid ning tüüpsed fassaadielemendid (eenduvad laudisega kaetud nurgapähikud).	
Pikk tn 22	A	Muinsuskaitseala ja selle arengut iseloomustav ning ehitustraditsiooni järgiv vanabalti stiilis elamu. Hoonel on väga suur vanuseväärtus (Paide vanalinna vanima säilinud kihistuse hoone) ja arhitektuuriväärtus.	Säilinud on algupärane hoonemaht, põhikonstruktsioonid, klassitsistlik valgmikuga peauks ja interjöörielemendid (mantelkorsten, kelder ja ajaloolised viimistluskihid – tapeedifragmentid) ning tüüpsed fassaadielemendid (nurgapähikud).

Pikk tn 24	B	Muinsuskaitseala hoonestuse arengut iseloomustav korterelamu, mis järgib 1950. aastate linnaehituslikke ja arhitektuurseid põhimõtteid samal ajal varasema hoonestusega sobituses. Osa Rüütli tänava väärtuslikust korterelamute ansamblist.	Hoone on säilinud algses mahus ning mitmete ehitusaegsete fassaadidetailidega. Fassaadi ilmestab sissepääsu kohal olev betoonist varikatus, esimese korruse erkerid ning krohvdekoor: nurgarustika ja akende raamistus.
Pikk tn 26	A	Muinsuskaitseala ja selle arengut iseloomustav ning ehitustraditsiooni järgiv vanabalti stiilis elamu. Hoonel on väga suur vanuseväärtus (Paide vanalinna vanima säilinud kihistuse hoone) ja arhitektuuriväärtus.	Säilinud on algupärane hoonemaht, põhikonstruktsioonid, klassitsistlik valgмикuga peauks ja interjöörielemendid (mantelkorsten, kelder) ning tüüpsed fassaadielemendid (nurgapähikud).
Pikk tn 27	B	Muinsuskaitseala hoonestuse arengut iseloomustav ehitis, mis järgib 1950. aastate linnaehituslikke ja arhitektuurseid põhimõtteid samal ajal varasema hoonestusega sobituses. Moodustab väärtusliku ansambli koos Pika ja Rüütli tänava korterelamutega.	Hoone on säilinud algses mahus ning mitmete ehitusaegsete detailidega. Avalikuks saunaks ehitatud hoonel on säilinud peasissepääsu esine kaaristu (kinni ehitatud) ning aknende kuju, millest osad samuti kaarja sillusega.
Pikk tn 3	B	Hoone on osa linnaehituslikku arengut silmapaistvalt mõjutanud kihistusest. Muinsuskaitseala iseloomustav korterelamu, mis järgib 1950. aastate arhitektuurseid põhimõtteid samal ajal varasema hoonestusega sobituses.	Osa Pärnu, Suur-Aia, Vainu ja Pika tn väärtuslikust kvartalist, kus kolme erineva ajastu hoonestus moodustab kooskõlalise terviku. Säilinud on algne hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja välisilme. Esindusliku terrasiitkrohviga viimistletud hoone

Pikk tn 32	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv hoone, mis on ansamblilises seoses tänavalõigu teiste hoonetega. Säilinud on algupärane hoonemaht koos 20. sajandil tehtud juurdeehitustega ning põhikonstruktsioonid.	
Pikk tn 33	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ajalooline hoone. Säilinud on ehitusaegne hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja välisilme - vähelevinud profiiliga horisontaalne voodrilaudis, püstlaudisest vöö, saelõikelised sarikaotsad ja profileeritud murispuu otsad.	
Pikk tn 35	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv silmapaistva mõjuga ajalooline elamu, mis on säilinud alguses mahus ning algupäraste fassaadidetailidega. Moodustab väärtusliku ansambli koos hoovis asuva aidaga.	Hoonel on säilinud algupärane lai voodrilaudis ja klassitsistlik tahveluks; laudadest aluskatus.
Pikk tn 35	B	Muinsuskaitseala iseloomustav silmapaistva linnaruumilise mõjuga autentne abihoone – tüüpiline laia konsoolse räästaga ait. Säilinud on hoone algne maht, põhikonstruktsioonid, laudkatus ja välisilme.	

Pikk tn 37	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ajalooline korterelamu, mis on osa Pika ja Karja tänava ansamblist. Säilinud on algne hoonemaht ja põhikonstruktsioonid, välisviimistlus, saelõikelised sarikaotsad ja valtsplekk-katus, poolkaarekujulised pööninguaknad.	Rahvastiku arvu kasvuga kaasnenud linnaehitusliku arengu näide.
Posti tn 16	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv elamu. Säilinud on algne hoonemaht ja põhikonstruktsioonid. Moodustab väärtusliku ansambli koos hooviehitistega Valli tn 3 kinnistul.	
Posti tn 4	B	Muinsuskaitseala iseloomustav elamu, mille erandlik kahekorruseline maht on ansamblilises seoses kontaktvööndi hoonetega. Säilinud on algupärane hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja osaliselt välisilme.	Säilinud on algupärane klassitsistlik välisüks koos valgmikuga, räästakastid ja lai voodrilaudis viiluväljal.
Posti tn 5	B	Muinsuskaitseala iseloomustav elamu, mis on ansamblilises seoses ümbritsevate hoonetega. Säilinud on algupärane maht ja põhikonstruktsioonid.	

Posti tn 7	B	Muinsuskaitseala iseloomustav hoone, mis on ansamblikses seoses Rüütli tn 2 ja Posti tn 5 hoonetega. Säilinud on algupärane maht ja põhikonstruktsioonid. Kultuurilooliselt väärtuslik hoone, mis on algselt olnud saksa koguduse palvemaja.	
Posti tn 8	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv elamu. Säilinud on algupärane hoonemaht ja põhikonstruktsioonid ning osaliselt välisviimistluselemendid (hilisema voodrilaudise all on säilinud algupärane lai püstlaudis).	
Pärnu tn 2	B	Hoone on osa linnaehituslikku arengut silmapaistvalt mõjutanud kihistusest. Muinsuskaitseala iseloomustav kauplusehoone, mis järgib 1950. aastate arhitektuurseid põhimõtteid samal ajal varasema hoonestusega sobituses.	Osa Pärnu, Suur-Aia, Vainu ja Pika tn väärtuslikust kvartalist, kus kolme erineva ajastu hoonestus moodustab kooskõlalise terviku. Säilinud on algne hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja välisilme. Esindusliku terrasiitkrohviga viimistletud hoone
Pärnu tn 3	B	Hoone on osa linnaehituslikku arengut silmapaistvalt mõjutanud kihistusest. Muinsuskaitseala iseloomustav administratiivhoone, mis järgib 1950. aastate arhitektuurseid põhimõtteid samal ajal varasema hoonestusega sobituses.	Säilinud on algne hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja välisilme.

Pärnu tn 4	B	<p>Hoone on osa linnaehituslikku arengut silmapaistvalt mõjutanud kihistusest.</p> <p>Muinsuskaitseala iseloomustav elamu, mis järgib 1950. aastate arhitektuurseid põhimõtteid samal ajal varasema hoonestusega sobituses.</p>	<p>Osa Pärnu, Suur-Aia, Vainu ja Pika tn väärtuslikust kvartalist, kus kolme erineva ajastu hoonestus moodustab kooskõlalise terviku. Säilinud on algne hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja välisilme. Arhitekt Karl Tarvase tüüpprojekti järgi ehitatud hoone</p>
Rüütli tn 10/1	B	<p>Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv ajalooline abihoone (kuur). Säilinud on algne hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja sepsidetailid. Moodustab tervikliku ansambli Rüütli tn 10 ja Rüütli tn 12 hoonetega.</p>	
Rüütli tn 10/2	B	<p>Muinsuskaitsealale iseloomuliku L-kujulise põhiplaani algses mahus säilinud hoone, mis moodustab tervikliku hooviansambli koos Rüütli tn 12 hoonetega. Silmapaistva mõjuga autentne hoone. Säilinud on algupärased põhikonstruktsioonid ja välisilme.</p>	<p>Säilinud on arvukalt algupärased välisviimistluselemente - lai voodrilaudis, nurgarustika, aknad, piirlauad, räästakarniisid ja laudkatus; hoovitiivas algupärane klaasveranda.</p>

Rüütli tn 12	B	Muinsuskaitseala iseloomustav elamuga kokku ehitatud abihoone (endine tall-ait), mille all asub kelder (haruldane koosehitis). Säilinud on algupärane hoonemaht, põhikonstruktsioonid ning osaliselt välisviimistluselemendid.	Moodustab tervikliku hooviansambli Rüütli tn 10 ja Rüütli tn 12 hoonetega.
Rüütli tn 12	B	Muinsuskaitsealale iseloomuliku L-kujulise põhiplaaniga algses mahus säilinud hoone, mis moodustab tervikliku hooviansambli koos Rüütli tn 10 hoonetega. Säilinud on algupärased põhikonstruktsioonid ja välisviimistluselemendid.	Säilinud on algupärane lai voodrilaudis, nurgarustika ja räästa tuulekastid.
Rüütli tn 14	B	Muinsuskaitseala iseloomustav silmapaistva linnaruumilise mõjuga autentne abihoone – tüüpiline laia konsoolse räästaga ait. Säilinud on hoone algne maht, põhikonstruktsioonid, laudkatus ja välisilme. Hoone on osa Rüütli tn 14 hooviansamblist.	
Rüütli tn 14	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv elamu. Säilinud on algupärane hoonemaht ja põhikonstruktsioonid ning elamu juurde kuuluv hooviansambel (samal kinnistul asuv ait ja kivist abihoone).	

Rüütli tn 14/1	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv abihoone, mis moodustab väärtusliku ansambli Rüütli tn 14 elamu ja aidaga. Säilinud on algupärane hoonemaht ja põhikonstruktsioonid.	Üks väheseid ajaloolisi kivehitisi muinsuskaitsealal.
Rüütli tn 16	A	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv silmapaistva mõjuga autentne vanabalti stiilis elamu. Hoonel on väga suur vanuseväärtus, arhitektuuriväärtus ja ansambliväärtus (säilinud terviklik hooviansambel).	Säilinud on algupärane hoonemaht, põhikonstruktsioonid, välisviimistluselemendid (voodrilaudis, räästakarniisid, lillkvaadrid ja piirdelauad) ning algupärased interjöörielemendid (mantelkorsten, kelder, talalaed, laudpõrandad, tahveluksed).
Rüütli tn 20	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv hoone, mis moodustab tervikliku hooviansambli koos samal kinnistul asuvate hoonetega. Säilinud on algupärane hoonemaht ja põhikonstruktsioonid.	
Rüütli tn 20	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv hoone, mis moodustab tervikliku hooviansambli koos samal kinnistul asuvate hoonetega. Säilinud on algupärane hoonemaht ja põhikonstruktsioonid.	

Rüütli tn 2	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv kultuurilooliselt oluline hoone (klubihooone). Säilinud on algupärane hoonemaht koos arhitektuuriväärtusliku kivist tiibehitisega, algsed põhikonstruktsioonid ning hooviansambel.	
Rüütli tn 26	B	Hooviansambli abihooone, mis sobitub mahult ja detailide poolest ümbritseva keskkonnaga.	
Rüütli tn 26	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv elamu. Säilinud on algupärane hoonemaht ja põhikonstruktsioonid; taastatud algupärane välisilme.	
Rüütli tn 27	B	Hoone on osa linnaehituslikku arengut silmapaistvalt mõjutanud kihistusest. Muinsuskaitseala iseloomustav korterelamu, mis järgib 1950. aastate arhitekturseid põhimõtteid samal ajal varasema hoonestusega sobitudes.	Osa Rüütli ja Pika tänava väärtuslikust korterelamute ansamblist. Säilinud on algne hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja välisilme. Vene tüüpprojekti järgi ehitatud sõrestikkonstruktsiooniga hoone.
Rüütli tn 28	B	Algses mahus säilinud hoone, mis moodustab ansambli koos Rüütli tn 30 elamuga. Paide vanalinnale iseloomulik tänavaga ristuv hoonemaht. Säilinud on algupärased põhikonstruktsioonid.	

Rüütli tn 29	B	<p>Hoone on osa linnaehituslikku arengut silmapaistvalt mõjutanud kihistusest. Muinsuskaitseala iseloomustav korterelamu, mis järgib 1950. aastate arhitektuurseid põhimõtteid samal ajal varasema hoonestusega sobituses.</p>	<p>Osa Rüütli ja Pika tänava väärtuslikust korterelamute ansamblist. Säilinud on algne hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja välisilme. Vene tüüpprojekti järgi ehitatud sõrestikkonstruktsiooniga hoone.</p>
Rüütli tn 30	B	<p>Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv elamu. Säilinud on algupärane hoonemaht, põhikonstruktsioonid, laudkatus ja osaliselt välisviimistluselemendid. Moodustab hooviansambli koos Rüütli tn 28 hoonega.</p>	
Rüütli tn 31	B	<p>Hoone on osa linnaehituslikku arengut silmapaistvalt mõjutanud kihistusest. Muinsuskaitseala iseloomustav elamu, mis järgib 1950. aastate arhitektuurseid põhimõtteid samal ajal varasema hoonestusega sobituses.</p>	<p>Osa Rüütli ja Pika tänava väärtuslikust korterelamute ansamblist. Säilinud on algne hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja välisilme. Arhitekt Alar Kotli tüüpprojekti järgi ehitatud hoone.</p>
Rüütli tn 32	B	<p>Muinsuskaitseala ja selle hoonestuse arengut iseloomustav elamu, mis koosneb kahest väärtuslikust hooneosast. Silmapaistva mõjuga autentne hoone. Säilinud on algupärane hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja välisilme.</p>	<p>Hoone kahe osa näol on tegemist tüüpsete näidetega, samas erandliku koosehitisega – 18. sajandil ehitatud elamule on 19. sajandi lõpus lisatud juurdeehitus (samuti elamu), mis paikneb vanema osaga samal joonel piki tänavat.</p>

Rüütli tn 33	B	<p>Hoone on osa linnaehituslikku arengut silmapaistvalt mõjutanud kihistusest. Muinsuskaitseala iseloomustav elamu, mis järgib 1950. aastate arhitektuurseid põhimõtteid samal ajal varasema hoonestusega sobituses.</p>	<p>Osa Rüütli ja Pika tänava väärtuslikust korterelamute ansamblist. Säilinud on algne hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja välisilme. Arhitekt Alar Kotli tüüpprojekti järgi ehitatud hoone.</p>
Rüütli tn 35	B	<p>Hoone on osa linnaehituslikku arengut silmapaistvalt mõjutanud kihistusest. Muinsuskaitseala iseloomustav elamu, mis järgib 1950. aastate arhitektuurseid põhimõtteid samal ajal varasema hoonestusega sobituses.</p>	<p>Osa Rüütli ja Pika tänava väärtuslikust korterelamute ansamblist. Säilinud on algne hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja välisilme. Arhitekt Alar Kotli tüüpprojekti järgi ehitatud hoone.</p>
Rüütli tn 4	B	<p>Algses mahus säilinud hoone, mis moodustab hooviansambli koos Rüütli tn 6 hoonega. Paide vanalinnale iseloomulik tänavaga ristuv hoonemaht. Säilinud on algupäraseid põhikonstruktsioonid, laudkatus ja välisviimistluselemendid (lai voodrilaudis).</p>	
Rüütli tn 40	B	<p>Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv hoovihoone. Säilinud on algne maht, põhikonstruktsioonid ning välisilme - voodrilaudis, avade piidelauad, akende veelauad, nurkhinged, saelõikelised sarikaotsad.</p>	

Rüütli tn 42	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv hoone. Säilinud on algupärane hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja laudkatus; välisilme taastatud.
Rüütli tn 44	B	Muinsuskaitseala iseloomustav hoovielamu. Säilinud on algupärane hoonemaht ja põhikonstruktsioonid. Hoone on osa Rüütli tn 42 elamu juurde kuulunud hooviansamblist.
Rüütli tn 44	B	Muinsuskaitseala iseloomustav hooviehitis. Säilinud on algupärane hoonemaht ja põhikonstruktsioonid. Hoone on osa Rüütli tn 42 elamu juurde kuulunud hooviansamblist.
Rüütli tn 46	B	Muinsuskaitseala iseloomustav endine abihooone/ hoovielamu. Säilinud on algupärane hoonemaht ja põhikonstruktsioonid. Hoone on osa Rüütli tn 42 elamu juurde kuulunud hooviansamblist.

Rüütli tn 56	B	Muinsuskaitseala arengut iseloomustav kultuuriloolise väärtusega eramu (kunstnik August Roosilehe kodu). Erandlik telliselamu Paide vanalinnas. Säilinud on algupärane maht, põhikonstruktsioonid ja osaliselt välisilme.	
Rüütli tn 6	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv silmapaistva mõjuga autentsena säilinud hoone, mis moodustab hooviansambli Rüütli tn 4 hoonega. Säilinud on algupärane hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja välisilme.	Säilinud on arvukalt algupäraseid välisviimistluselemente – lai voodrilaudis, räästakastid, avade piirded ning hooviküljel lai räästaalune.
Rüütli tn 60	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv abihoone. Säilinud on algne hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja välisilme. Moodustab ansambli koos samal kinnistul asuva elamuga.	
Rüütli tn 60	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv hoone. Säilinud on algupärane maht, põhikonstruktsioonid, laudkatus ja välisviimistluselemendid (lai voodrilaudis, räästakast). Moodustab ansambli samal kinnistul asuva abihoonega.	

Suur-Aia tn 2	B	<p>Hoone on osa linnaehituslikku arengut silmapaistvalt mõjutanud kihistusest.</p> <p>Muinsuskaitseala iseloomustav elamu, mis järgib 1950. aastate arhitektuurseid põhimõtteid samal ajal varasema hoonestusega sobituses.</p>	<p>Osa Pärnu, Suur-Aia, Vainu ja Pika tn väärtuslikust kvartalist, kus kolme erineva ajastu hoonestus moodustab kooskõlalise terviku. Säilinud on algne hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja välisilme. Vene tüüpprojekti järgi ehitatud hoone.</p>
Tallinna tn 1	B	<p>Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv elamu, mis paikneb keskses asukohas kiriku kõrval. Säilinud algupärane hoonemaht ja põhikonstruktsioonid. Moodustab ansambli koos Tallinna tn 3 abihoonega.</p>	
Tallinna tn 10	B	<p>Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv hoone. Säilinud Paide vanalinnale iseloomulik L-kujuline hoonemaht ja algupärased põhikonstruktsioonid. Sümbolse tähendusega hoone – pikaaegne teemaja ja pagaritöökoja asukoht.</p>	

Tallinna tn 11	A	Muinsuskaitseala ja selle arengut iseloomustav ning ehitustraditsiooni järgiv hoone, kus on säilinud algupärane maht, põhikonstruktsioonid ning välisviimistlus- ja interjöörielemendid (laed, põrandad).	Paide vanalinnale iseloomulik tänavaga ristuv hoonemaht, mis on Tallinna tn 9 hoonega kokku ehitatud ning moodustab ühise hooviansambli.
Tallinna tn 12	A	Muinsuskaitseala arengut iseloomustav silmapaistva linnaruumilise mõjuga hoone, kus on säilinud algupärane maht, põhikonstruktsioonid, aknad, välisilme ja interjöörielemendid (võlvitud keldrid, tapeedid).	Paide vanalinnas erandlik kahekordne kivist tänavajoonel paiknev hoone. Sümbolse tähendusega hoone, kus viimase sajandi vältel on asunud politseijaoskond, nõuk.ajal miilits
Tallinna tn 13	A	Muinsuskaitseala ja selle arengut iseloomustav ning ehitustraditsiooni järgiv autentne vanabalti elamu, millele on 19. saj- l lisatud sammastportikus ja katusekorruse väljaehitis. Hoonel on suur vanuse- ja arhitektuuriväärtus ning linnaruumiline mõju.	Säilinud on algne maht, põhikonstruktsioonid, laudkatus ning väärtuslikud välis- ja sisearhitektuursed elemendid. Interjööris on säilinud algupärased peegelvõlvlaed, ukсед ja tapeedid.

Tallinna tn 13	B	Muinsuskaitseala iseloomustav silmapaistva mõjuga autentne abihoone (kuur). Säilinud on hoone algne maht, põhikonstruktsioonid ja välisilme. Moodustab tervikliku ansambli koos Tallinna tn 13 ja 15 elamute ning Tallinna tn 17 abihoonega.	
Tallinna tn 15	B	Algses mahus säilinud väärtuslik hoovielamu, mis moodustab tervikliku ansambli koos Tallinna tn 13 elamu ja kuuri ning Tallinna tn 17 abihoonega. Säilinud on algupärased põhikonstruktsioonid.	Eristub vanalinna tüüphoonestusest - nõlvale ehitatud elamu ning tegemist on osaliselt kivihoonega (erandlik Paide puithoonete seas)
Tallinna tn 16	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv hoone. Säilinud Paide vanalinnale iseloomulik L-kujuline hoonemaht, algupärased põhikonstruktsioonid ja välisviimistlus (lai voodrilaudis, räästakast, korstnad, krohvitud sokkel).	Eristub vanalinna iseloomulikust puithoonestusest kõrge sokli ja keldrikorruse poolest (samal ajal on see külgnevate kivihoonetega ühendav element).
Tallinna tn 17	B	Algses mahus säilinud väärtuslik hoone, mis moodustab tervikliku ansambli koos Tallinna tn 13 ja 15 elamutega ning Tallinna tn 13 kuuriga. Paide vanalinnale iseloomulik tänavaga ristuv hoonemaht.	Lisaks algsele hoonemahule on säilinud algupärased põhikonstruktsioonid.

Tallinna tn 19	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv elamu. Säilinud algupärane hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja osaliselt välisilme (algupärane lai voodrilaudis, räästakastid ja -karniisid, akende piirlauad).	Moodustab ansambli koos Tallinna tn 21 hoonega.
Tallinna tn 2	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv hoone. Säilinud algupärane maht ja põhikonstruktsioonid. Sümbolse tähendusega kultuurilooliselt väärtuslik hoone – ajalooline apteegihoone ning apteekri ja linnaapea elamu.	
Tallinna tn 21	B	Algses mahus säilinud väärtuslik hoone, mis moodustab ansambli koos Tallinna tn 19 elamuga. Paide vanalinnale iseloomulik tänavaga ristuv hoonemaht. Säilinud on algupärased põhikonstruktsioonid ja osaliselt välisviimistluskihid (lai voodrilaudis).	
Tallinna tn 24	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv abihoone. Ajalooline võlvitud maakelder, millel on teistest maakeldritest eristuv autentne eeskoda. Moodustab ansambli Tallinna tn 24 elamuga.	

Tallinna tn 24	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv elamu. Säilinud algupärane maht ja põhikonstruktsioonid ning elamu juurde kuuluv hooviansambel (samal kinnistul asuv maakelder ja Tallinna tn 26 ait).	
Tallinna tn 26	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv abihoone. Ajalooline aitkuur, mis moodustab ansambli Tallinna tn 24 elamu ja maakeldriga. Säilinud algupärased põhikonstruktsioonid.	
Tallinna tn 27	B	Nõukogude aegse vanalinna oludele sobitatud uusehitise stiilinäide. Paide vanalinna eriprojekti alusel projekteeritud restaureerimisvalitsuse kontori- ja tootmishoone. Arhitektuuriväärtuslik autentne hoone.	Hoone tagaküljel asuv omanäoline kinnine siseõu liidab Tallinna tn 27 ja Tallinna tn 25 ajaloolise magasiaida ansambliks.
Tallinna tn 29	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv elamu. Säilinud algupärane maht, põhikonstruktsioonid ja välisilme (algupärane lai voodrilaudis, räästakastid, valgmikuga tahveluks, avade piirded, sokli viimistlus, laudkatus).	

Tallinna tn 3	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv ajalooline abihoone, mis moodustab ansambli koos Tallinna tn 1 elamuga. Säilinud on algupärane hoonemaht ja põhikonstruktsioonid.	
Tallinna tn 30	B	Muinsuskaitseala arengut iseloomustav ajalooline korterelamu, mis on osa Tallinna tn 32 ansamblist. Säilinud on algne hoonemaht ja põhikonstruktsioonid ning osaliselt välisviimistluselemendid (saelõikelised sarikaotsad).	Rahvastiku arvu kasvuga kaasnenud linnaehitusliku arengu näide.
Tallinna tn 32	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv abihoone - ajalooline maakelder, mis moodustab ansambli koos Tallinna tn 32 elamu ja Tallinna tn 30 hoovielamuga.	
Tallinna tn 32	A	Muinsuskaitseala ja selle arengut iseloomustav ning ehitustraditsiooni järgiv autentne vanabalti stiilis elamu. Hoonel on väga suur vanuseväärtus (Paide vanalinna vanima säilinud kihistuse hoone) ja arhitektuuriväärtus ning linnaruumiline mõju.	Säilinud on algupärane hoonemaht, põhikonstruktsioonid, laudkatus, välisilme ning ajaloolised interjööridetailid (mantelkorsten). Säilinud on arvukalt dekoorielemente, sh algupärased verandad.

Tallinna tn 33	B	Algses mahus säilinud väärtuslik hoone, mis moodustab ansambli koos mälestiseks olevate Tallinna tn 31 elamu, pesuköögi ja aidaga. Paide vanalinnale iseloomulik tänavaga ristuv hoonemaht. Säilinud on algupäraseid põhikonstruktsioonid.	
Tallinna tn 34	B	Muinsuskaitseala arengut iseloomustav ajalooline korterelamu, mis on osa Tallinna tänava äärsest puithoonete ansamblist. Erandlik kahekorruseline maht sobitub varasema arhitektuuriga. Säilinud on autentne hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja välisilme.	Rahvastiku arvu kasvuga kaasnenud linnaehitusliku arengu erandlik näide, kus varasem 19. sajandi I poolel ehitatud hoone on kahekorruseliseks ümberehitatud.
Tallinna tn 35	B	Muinsuskaitsealale iseloomulik ja selle ehitustraditsiooni järgiv puitelamu. 18. saj II poole/19. saj alguse puitarhitektuuri tüüpiline näide. Säilinud on algupärane hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja välisviimistluselemendid (lai voodrilaudis).	
Tallinna tn 35	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv abihoone. Ajalooline võlvidud maakelder, mis moodustab ansambli Tallinna tn 35 elamuga.	

Tallinna tn 36	A	Muinsuskaitseala iseloomustav ning selle ehitustraditsiooni järgiv hoone, kus on säilinud algupärane maht, põhikonstruktsioonid, aknad ning välisviimistlus- ja interjöörielemendid (laed, sh erandlik kassetlagi, trepp).	Moodustab hooviansambli koos Tallinna tn 34 hoonega.
Tallinna tn 37	A	Muinsuskaitseala ja selle arengut iseloomustav ning ehitustraditsiooni järgiv elamu, kus ühena vähestest on teadaolevalt säilinud algupärase interjööri elemendid (klaasidega kahepoolsed tahveluksed, trepp).	Hoone on algupäraselt ehitatud kahekordsena ning sellel oli fassaadil erandlik rõdu. Säilinud on algupärane maht, põhikonstruktsioonid ja välisviimistluselemendid ning terviklik hooviansambel.
Tallinna tn 39	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv hoovielamu, mis moodustab ansambli Tallinna tn 37 elamu ja Tallinna tn 39a abihoonega. Säilinud on algupärane hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja välisviimistlus (voodrilaudis).	
Tallinna tn 39a	B	Haruldase mahuga väärtuslik abihoone, mis moodustab ansambli Tallinna tn 37 elamu ja Tallinna tn 39 hoovielamuga. Säilinud on 1882. aastal ehitatud kõrge hoonemahu põhikonstruktsioonid, mälukivi ja 20. saj I poolel lisatud väärtuslikud juurdeehitused.	

Tallinna tn 40	B	interjööris algupärased laed, trepp (pööningul algupärane katusekamber), ajaloolised tapeedid, tellisvooderdis 19. saj I poolel ehitatud puitelamu. Säilinud on ajaloolise hoonemahu põhikonstruktsioonid ja arvukalt välisviimistluselemente – voodrilaudis, räästakarniisid, algupärased aknad.	Lisaks on osaliselt säilinud interjööris algupärased laed, trepp, pööningul algupärane katusekamber, ajalooliste tapeetide fragmendid, tellisvooderdis.
Tallinna tn 41	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv hoovielamu, mis moodustab ansambli koos maakeldri ja Tallinna tn 43 elamuga. Säilinud on algupärane hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja välisviimistlus (voodrilaudis).	
Tallinna tn 41	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv abihoone - ajalooline maakelder, mis moodustab ansambli koos Tallinna tn 43 elamu ja Tallinna tn 41 hoovielamuga.	

Tallinna tn 42	B	Muinsuskaitsealale iseloomuliku hooneansambli hooviehitis – ajalooline pesuköök-elamu. Säilinud on hoone algne maht, algupärane voodrilaudis viiluväljadel, saelõikelised sarikaotsad.	
Tallinna tn 42/1	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv abihoone, mis moodustab väärtusliku ansambli Tallinna tn 40 elamu ja Tallinna tn 42 pesuköök-elamuga. Säilinud on algupärane hoonemaht ja põhikonstruktsioonid.	Üks väheseid ajaloolisi kiviehitisi muinsuskaitsealal.
Tallinna tn 43	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv elamu. Säilinud algupärane maht ja põhikonstruktsioonid ning elamu juurde kuuluv hooviansambel.	Algupäraselt 19. saj I poolel ehitatud elamu, mis on 1930. aastal ümberehitatud – mantelkorsten lammutatud ja poolkelpkatus asendatud viilkatusega.
Tallinna tn 44	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv elamu. Säilinud algupärane hoonemaht, põhikonstruktsioonid ning välisviimistluselemendid – voodrilaudis, aknad, uks, ehisedetailid (piirdeliistud, nurgakvaadrid).	

Tallinna tn 5	B	Muinsuskaitseala iseloomustav silmapaistva linnaruumilise mõjuga ajalooline ärihoone-elamu. Säilinud on algupärane hoonemaht (nurgahoone), põhikonstruktsioonid ja osaliselt välisilme.	Algupäraselt on hoone olnud rikkalikult dekoreeritud, mis on Paide vanalinna kontekstis erandlik. Algupärane rikkalik dekoor on osaliselt säilinud.
Tallinna tn 6	B	Üks väheseid 18. saj lõpul ehitatud kivihooneid Paide vanalinnas, mis väljendab ajastu arhitektuurstiili ja tavasid. Kooli- ja maavalitsuse hoonena on tegemist kõrge kultuuriloolise väärtusega ehitisega.	Säilinud on algupärane L-kujuline hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja välisilme (krohviimistlus, räastakarniisid, avade krohviraamistused, nurgaliseenid).
Tallinna tn 9	A	Silmapaistva mõjuga historitsistlik tellishoone, milles on lisaks esinduslikule välisilmele säilinud ajaloolised interjöörielemendid (vaheseinad, võlvlaed ja valgusšahtid). Hoonel on kõrge arhitektuuriväärtus ja sümboolne tähendus.	Säilinud on algupärane hoonemaht, põhikonstruktsioonid, sh haruldased katuseetarindid (katusefermid) ja välisilme; terviklik fassaadikujundus taastatud.
Vainu tn 2	B	Hoone on osa linnaehituslikku arengut silmapaistvalt mõjutanud kihistusest. Muinsuskaitseala iseloomustav korterelamu, mis järgib 1950. aastate arhitektuurseid põhimõtteid samal ajal varasema hoonestusega sobituses.	Osa Pärnu, Suur-Aia, Vainu ja Pika tn väärtuslikust kvartalist, kus kolme erineva ajastu hoonestus moodustab kooskõlalise terviku. Säilinud on algne hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja välisilme.

Vainu tn 6	B	Hoone on osa linnaehituslikku arengut silmapaistvalt mõjutanud kihistusest. Muinsuskaitseala iseloomustav korterelamu, mis järgib 1950. aastate arhitektuurseid põhimõtteid samal ajal varasema hoonestusega sobituses.	Osa Pärnu, Suur-Aia, Vainu ja Pika tn väärtuslikust kvartalist, kus kolme erineva ajastu hoonestus moodustab kooskõlalise terviku. Säilinud on algne hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja välisilme. Vene tüüpprojekti järgi ehitatud hoone.
Vainu tn 8	B	Hoone on osa linnaehituslikku arengut silmapaistvalt mõjutanud kihistusest. Muinsuskaitseala iseloomustav korterelamu, mis järgib 1950. aastate arhitektuurseid põhimõtteid samal ajal varasema hoonestusega sobituses.	Osa Pärnu, Suur-Aia, Vainu ja Pika tn väärtuslikust kvartalist, kus kolme erineva ajastu hoonestus moodustab kooskõlalise terviku. Säilinud on algne hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja välisilme.
Valli tn 3	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv hoone, mis moodustab ansambli koos samal kinnistul ja Posti tn 16 kinnistul asuvate hoonetega. Säilinud on algupärane hoonemaht ja põhikonstruktsioonid.	
Valli tn 3	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv abihoone, mis moodustab ansambli koos samal kinnistul ja Posti tn 16 kinnistul asuvate hoonetega. Säilinud on algupärane hoonemaht ja põhikonstruktsioonid.	

Valli tn 8	B	Vabariigiaegse arhitektuurstiili erandlik näide Paide vanalinnas. Säilinud on algupärane hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja osaliselt välisilme. Sümbolne tähendus – markeerib vallikraavi ehitatud, kuid tänaseks hävinud hoonestust.	Irdne – ei sobitu ümbritseva keskkonnaga (erinevus võrreldes ülejäänud B-klassi hoonetega).
Vee tn 1	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv abihoone, mis moodustab hooviansambli koos samal kinnistul asuva hoonega. Säilinud on algupärane hoonemaht ja põhikonstruktsioonid.	
Vee tn 1	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv kultuurilooliselt oluline sümbolse tähendusega hoone (koolihoone ning A. W. Hupeli kodukoht). Säilinud on algupärane L-kujulise põhiplaaniga hoonemaht ja põhikonstruktsioonid.	Hoonel on silmapaistev linnaruumiline mõju, olles oluline osa keskväljaku hoonestusest.
Vee tn 6	B	Silmapaistva mõjuga erandlik ajalooline kivihoone, mis on ansamblikses seoses naaberhoonetega. Säilinud on algupärane hoonemaht ja põhikonstruktsioonid.	

Vee tn 8	B	Muinsuskaitseala arengut iseloomustav ajalooline korterelamu, mis on osa Rüütli ja Vee tänava äärsest puithoonete ansamblist. Erandlik kahekorruseline maht sobitub ülejäänud hoonestusega. Säilinud on algupärane hoonemaht ja põhikonstruktsioonid.	Rahvastiku arvu kasvuga kaasnenud linnaehitusliku arengu näide.
Veski tn 10	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv abihoone (pesuköökkuur). Säilinud on algupärane hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja välisilme. Algupärane hooviansambli osa.	
Veski tn 10	B	Muinsuskaitseala linnaruumilist arengut iseloomustav hoone. Paide muinsuskaitsealal erandlik funktsionalistlik korterelamu; üle-eestiliselt levinud vabariigiaegse arhitektuuristiili näide. Säilinud on algne maht, põhikonstruktsioonid ning välisilme.	
Veski tn 11	B	Muinsuskaitseala arengut iseloomustav abihoone (maakelder), mis on ansambliilises seoses Parkali tänava hoonetega. Näide linnuse muldkindluse sekundaarsest kasutusest.	

Veski tn 11/1	B	Muinsuskaitseala arengut iseloomustav ehitis, millel on tugev sümbolne tähendus – linna identiteedi lahutamatu osa. Rekonstrueeritud tornlinnus.	Kas osa mälestisest või muinsuskaitseala hoone? Tuleks suuremas ringis ja juriidiliselt läbi vaielda.
Veski tn 12	A	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv silmapaistvalt autentne elamu. Säilinud on algupärane maht, põhikonstruktsioonid, välisilme ning algupärase interjööri elemendid. Hoonel on kultuurilooline väärtus ja sümbolne tähendus	Algselt on hoone ehitatud õllevabriku omaniku A. Stammi elamuks, hiljem olnud vallamaja.
Veski tn 12	A	Veski 12 elamu hoonemahu juurde kuuluv autentne osa (keldri sissepääs). Säilinud on algupärane maht ja põhikonstruktsioonid.	
Veski tn 12	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv abihoone (maakelder). Säilinud on algupärane hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja välisilme. Moodustab hooviansambli koos Veski tn 12 elamuga.	

Veski tn 16	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv elamu, mis on tervikliku ansambli oluline osa (õllepruulivabriku ansambli osa). Säilinud on algupärane ühekordne hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja osaliselt välisilme.	Lisaks välisviimistluselementidele on säilinud autentne kõrge sokliga veranda. Algupärasele hoonekehendile on lisatud osaliselt teine korrus, mis mahuliselt sobitub naaberhoonega.
Veski tn 18	B	Muinsuskaitseala arengut iseloomustav hoone, mis on tervikliku ansambli oluline osa (õllepruulivabriku ansambli abihoone). Säilinud on algupärane hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja välisilme.	Hoone on ehitatud varasema puithoone asemele 20. sajandi alguses. Erandlik puhasvuuk müüritisega paekivihoone Paide vanalinnas.
Veski tn 16a	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ajalooline tootmishoone. Kultuurilooliselt oluline sümboolse tähendusega hoone – õllevabrik. Säilinud on algupärane maht, põhikonstruktsioonid ja osaliselt välisilme.	
Veski tn 16a	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ajalooline tootmishoone – õllevabriku abihoone, mis on vabrikuansambli oluline osa. Hoone algupärane maht ja konstruktsioonid on säilinud osaliselt.	

Veski tn 6	B	Muinsuskaitseala linnaruumilist arengut iseloomustav hoone. Erandlik juugendliku arhitektuuri näide. Säilinud on algupärane hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja osaliselt välisilme.	
Veski tn 8	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv elamu. Säilinud algupärane maht ja põhikonstruktsioonid ning elamu juurde kuuluv hooviansambel (samal kinnistul asuv ait).	
Veski tn 8	B	Muinsuskaitseala iseloomustav silmapaistvalt autentne abihoone – tüüpiline laia konsoolse räästaga ait. Säilinud on hoone algne maht, põhikonstruktsioonid ja välisilme. Hoone on osa Veski tn 8 hooviansamblist.	
Väike-Aia tn 10	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv silmapaistva mõjuga autentsena säilinud hoone. Säilinud on algupärane hoonemaht, põhikonstruktsioonid, laudkatus ja välisilme.	Säilinud on arvukalt algupäraseid välisviimistluselemente - lai voodrilaudis, avade piirdelauad ja profileeritud veelauad, kompleksed aknad koos luukidega, sarikate saelõikelised otsad.

Väike-Aia tn 12	B	Muinsuskaitseala iseloostav ja selle ehitustraditsiooni järgiv hoone. Säilinud on algupärane hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja välisviimistluselemendid (lai voodrilaudis, nurgalauad, räästakastid)	
Väike-Aia tn 13	B	Muinsuskaitseala iseloostav ja selle ehitustraditsiooni järgiv hoone. Säilinud algupärane L-kujuline hoonemaht ja põhikonstruktsioonid.	
Väike-Aia tn 18	B	Muinsuskaitseala iseloostav ja selle ehitustraditsiooni järgiv hoone. Säilinud on algupärane hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja välisilme.	Säilinud on arvukalt algupärasteid välisviimistluselemente - klassitsistlik välisüks koos paekivist trepiastmega, varikatus, piirdelauad, räästakastid.
Väike-Aia tn 20	B	Muinsuskaitseala iseloostav ajalooline (tootmis)hoone. Erandlik tänavajoonel paiknev kivihoone. Säilinud on algupärane hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja välisilme.	

Väike-Aia tn 24	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv hoone. Säilinud on algupärane hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja välisilme. Üks väheseid muinsuskaitseala hooneid, millel on säilinud tüüpilised fassaadi dekoorielemendid.	Säilinud on arvukalt fassaadidetaile – akende kohal paiknevad segmentfrontoonid ja akende alune püstlaudisest vahevöö ning klassitsistlik välisuks.
Väike-Aia tn 34	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv hoone. Säilinud on algupärane hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja välisviimistluselemendid (lai voodrilaudis, räästakastid, saelõikelised sarikaotsad).	
Väike-Aia tn 36	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv hoonekompleks, mis on säilinud silmapaistvalt autentse tervikliku hooviansamblina. Säilinud on algupärane hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja välisilme.	

Väike-Aia tn 38	B	Algses mahus säilinud väärtuslik hoone, mis moodustab hooviansambli koos Väike-Aia tn 40 elamuga. Paide vanalinnale iseloomulik tänavaga ristuv hoonemaht. Säilinud on algupärased põhikonstruktsioonid ja välisilme.	
Väike-Aia tn 40	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv hoone, mis moodustab tüüpilise hooviansambli koos ristuva abihoonega. Säilinud on algupärane hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja välisilme. Sümbolne tähendus koguduse majana.	Hoone on alnud ajalooliselt köstri elamu, mis selgitab erandlikku materjalikasutust – erandlik kivist hoonetest koosnev hooviansambel.
Väike-Aia tn 42	A	Muinsuskaitseala ja selle arengut iseloomustav ning ehitustraditsiooni järgiv autentne elamu. Hoonel on väga suur vanuseväärtus (Paide vanalinna vanima säilinud kihistuse hoone) ja arhitektuuriväärtus.	Säilinud on algupärane hoonemaht, põhikonstruktsioonid, laudkatus, välisviimistluselemendid (lai voodrilaudis, nurgapähikud, akende piirdelauad) ning ajaloolised interjööridetailid (mantelkorsten).
Vainu tn 14	B	Muinsuskaitseala ja selle arengut iseloomustav elamu, mis moodustab kultuuriväärtusliku keskkonna koos Vainu tn 16, 23 ja 25 hoonetega. Säilinud on algupärane hoonemaht ja põhikonstruktsioonid.	Rahvastiku arvu kasvuga kaasnenud linnaehitusliku arengu näide.

Vainu tn 16	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv elamu, mis moodustab kultuuriväärtusliku keskkonna koos Vainu tn 14, 23 ja 25 hoonetega. Säilinud on algupärane hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja välisilme.	Paide vanalinnale iseloomulik tänavaga ristuv hoonemaht.
Vainu tn 23	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv elamu, mis moodustab kultuuriväärtusliku keskkonna koos Vainu tn 14, 16 ja 25 hoonetega. Säilinud on algupärane hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja välisviimistluselemendid.	Säilinud on algupärased välisviimistluselemendid - klassitsistlik välisuks koos piirdelaudade ja ehisfrontooniga, saelõikelised sarikaotsad ja lai voodrilaudis (viiluväljal).
Vainu tn 25	B	Algses mahus säilinud autentne elamu, mis moodustab kultuuriväärtusliku keskkonna koos Vainu tn 14, 16 ja 23 hoonetega. Paide vanalinnale iseloomulik tänavaga ristuv hoonemaht. Säilinud on algupärased põhikonstruktsioonid ja välisilme.	Säilinud on algupärane lai voodrilaudis, räästapitsid, saelõikelised sarikaotsad, piirdelauad koos nurgakvaadritega, profileeritud veelauad.